

Vejledning om børneattester

Hvad er en børneattest?

En børneattest er en særlig form for straffeattest, som udelukkende indeholder oplysninger om domme m.v. om visse overtrædelser af terrorlovgivningen, samt seksualforbrydelser begået mod børn under 15 år. Børneattesten adskiller sig derudover fra den private og den offentlige straffeattest ved, at oplysningerne på en børneattest fremgår i længere tid. Virksomheder, myndigheder og foreninger er i mange situationer forpligtede til at indhente børneattester på medarbejdere og frivillige m.v., der har eller har mulighed for at opnå direkte kontakt med børn og unge under 15 år. Som privatperson kan du ikke bestille en børneattest på dig selv.

Udstedelsen sker efter anmodning fra en arbejdsgiver eller forening og kræver altid samtykke fra den person, attesten vedrører.

Arbejdsgiveren eller foreningen kan rekvirere børneattesten digitalt ved at benytte selvbetjeningsløsningen på www.politi.dk eller ved at benytte sig af papirblanketten, der ligeledes findes på www.politi.dk. Det vil til enhver tid være mest effektivt at bestille attesten via selvbetjeningsløsningen.

Hvilke oplysninger indeholder en børneattest

En børneattest indeholder oplysning om domme, bøder og tiltalefrafald med vilkår for visse overtrædelser af terrorlovgivningen, samt overtrædelse af straffelovens regler om seksuelle krænkelser af børn under 15 år og børnepornografi, herunder:

- incest, samleje eller anden kønslig omgang med et barn under 15 år
- blufærdighedskrænkelse af et barn under 15 år
- udbredelse eller besiddelse af børnepornografi

Vilkår kan f.eks. være om tilsyn, gennemførelse af en uddannelse eller betaling af en bøde. Udenlandske afgørelser for tilsvarende lovovertrædelser vil også fremgå af børneattesten, hvis de er registreret i Kriminalregisteret.

Børneattesten adskiller sig fra den private og den offentlige straffeattest ved, at oplysningerne typisk fremgår i længere – men aldrig kortere – tid. Hvor længe oplysningerne fremgår, afhænger af den begåede lovovertrædelse og straffen herfor. Oplysningerne om en begået lovovertrædelse vil fremgå af børneattesten i mindst 10 år regnet fra f.eks. dommen, løsladelsen eller bødens betaling. Domme for visse sædelighedsforbrydelser slettes tidligst efter 20 år regnet fra f.eks. dommen eller løsladelsen, mens domme for grove sædelighedsforbrydelser og terrorlovgivningen vil fremgå mindst til den registrerede fylder 80 år, i nogle tilfælde til den registrerede dør.

Hvem kan indhente en børneattest

Det er kun den ansættende eller beskæftigende myndighed eller organisation, der kan indhente en børneattest. Du kan ikke selv indhente din egen børneattest.

Børneattesten udstedes kun, hvis den, attesten vedrører, samtykker til attestens udstedelse.

Det er bestillerens ansvar, at der må indhentes en børneattest på den pågældende person.

Hvornår må der indhentes en børneattest

Reglerne om Kriminalregisteret regulerer Rigspolitiets **mulighed** for at udstede børneattester, dvs., hvem der **må** indhentes en børneattest på.

Børneattestloven og en række bekendtgørelser i tilknytning til loven bestemmer, hvornår der er **pligt** til at indhente en børneattest, dvs. hvem der **skal** indhentes en børneattest på.

Denne vejledning omhandler hovedsageligt, hvornår Rigspolitiet **må** udstede en børneattest. For reglerne om hvornår der er pligt til at indhente en børneattest henvises til de enkelte ministeriers hjemmesider.

Det fremgår af reglerne om Kriminalregisteret, at der **må** indhentes en børneattest:

I. til brug for ansættelse eller beskæftigelse af personer, der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med børn under 15 år,
(eksempelvis dagplejere, pædagoger, lærere og trænere i idrætsforeninger)

II. til brug for ansættelse eller beskæftigelse af personer, der som led i udførelsen af deres opgaver færdes fast blandt børn under 15 år og derved har mulighed for at opnå kontakt med disse børn
(eksempelvis skolepedagoger og livreddere i svømmehaller)

III. på de nævnte personers ægtefæller samlevende, hjemmeboende børn og andre, såfremt de pågældende, som følge af det nævnte ansættelses- eller beskæftigelsesforhold, har mulighed for at opnå direkte kontakt med børn under 15 år.
(eksempelvis de nævnte personer i relation til dagplejemødre)

Der er ingen regler om, hvornår i forhold til ansættelses eller beskæftigelsestidspunktet, der må indhentes en børneattest, ligesom der ikke er regler om, hvor ofte man kan indhente en børneattest.

For at få udstedt en børneattest, skal en række betingelser være opfyldt:

1. Direkte kontakt

Betingelsen om direkte kontakt skal sikre, at der ikke unødigt indhentes børneattester på personer, som ikke har direkte kontakt med eller ikke færdes blandt børn under 15 år.

Ad I.

Direkte kontakt omfatter hovedsagelig kontakt, som giver mulighed for at skabe et tillidsforhold mellem et barn under 15 år og den voksne af en vis kontinuitet og varighed, som ligger ud over en kortvarig og enkeltstående kontakt, f.eks. det at ekspedere et barn i en butik. Det er ikke et krav, at den voksne skal have barnet på tomandshånd. Det er nok, at barnet er overladt i personens varetægt, uanset om f.eks. træneren har barnet på tomandshånd eller er sammen med andre trænere og børn.

Hvis ikke der i beskæftigelsen eller ansættelsen er mulighed for direkte kontakt med børn under 15 år, må der ikke indhentes en børneattest.

Typiske eksempler på ansættelses- og beskæftigelsesforhold med direkte kontakt, som giver mulighed for at skabe et tillidsforhold til børn under 15 år, er pædagoger, lærere, plejefamilier og trænere i idrætsforeninger.

Ad II.

En person, der som led i udførelsen af sine opgaver færdes fast blandt børn under 15 år, og som derved har mulighed for at opnå direkte kontakt med disse børn, er også omfattet. Derfor kan f.eks. havepersonale i dagsinstitutioner, pedeller i skoler og fritidsklubber og tilsynspersonale i svømmehaller blive omfattet af ordningen.

Det er vigtigt at understrege, at det er et krav, at personen færdes *fast* blandt børn. Det er ikke tilstrækkeligt, at en persons arbejdsopgaver lejlighedsvist falder sammen med, at der er børn til stede. Børneattestordningen har som formål at forhindre pædofile i at få mulighed for at opbygge et tillidsforhold til børn. Der skal derfor som udgangspunkt være tale om en person, der i et vist omfang kan siges at være et kendt ansigt for børnene.

En børneattest kan ikke indhentes i situationer, hvor den ansatte eller beskæftigede ikke som led i ansættelsen eller beskæftigelsen har mulighed for at opnå direkte kontakt med børn under 15 år. F.eks. vil en person, der er ansat til at gøre rent i en daginstitution om natten, ikke være omfattet af ordningen.

Ad III.

På tilsvarende måde er det muligheden for at opnå direkte kontakt med børn under 15 år, der er afgørende for, om ægtefæller, samlever og børn m.v. til personer, der i sit arbejde har direkte kontakt med børn, også bliver omfattet af ordningen. Bestemmelsen tager særligt sigte på den situation, hvor den ansatte eller beskæftigede udfører sine arbejdsopgaver i eget hjem, f.eks. en dagplejer eller en plejefamilie. I disse situationer er der mulighed for, at personens ægtefælle, samlever, hjemmeboende børn over 15 år og logerende m.v. opholder sig i hjemmet og derved har mulighed for at opnå direkte kontakt med børn og opbygge et tillidsforhold.

2. Ansættelses- eller beskæftigelsesforhold

Der skal foreligge en form for aftale om ansættelses- eller beskæftigelsesforhold. Ved vurderingen af ansættelses- eller beskæftigelsesforholdets karakter er det afgørende at se på personens reelle funktion, ikke på personens titel. Det er uden betydning, om ansættelsen eller beskæftigelsen er lønnet.

Med ”beskæftigede” sigtes der hovedsagligt til frivillige, ulønnede personer og lignende som f.eks. trænere.

Forældre, der på skift kører børn til sportsskammer, hjælper til ved en turneringsdag i sportsklubben, sidder i skolebestyrelsen eller holder børnefødselsdag anses ikke for beskæftiget, og der kan derfor ikke udstedes en børneattest på dem.

3. Børn under 15 år

Det er et krav, at der er mulighed for direkte kontakt med børn under 15 år. Børn mellem 15 og 18 år er således ikke omfattet af ordningen. Der vil derfor sædvanligvis ikke kunne indhentes børneattester på f.eks. gymnasielærere.

4. Led i udførelsen af sine opgaver

Det er et krav, at der som led i udførelsen af opgaverne er reel mulighed for at opnå direkte kontakt med børn under 15 år. Det er således personens konkrete funktion, der er relevant, og ikke f.eks. jobtitlen eller arbejdsstedet. Hvis man gør rent i en daginstitution om natten, eller hvis man laver mad i et køkken, hvor der ikke kommer børn, må der derfor ikke indhentes en børne-attest.

5. Samtykke

Det er altid krav, at den person, børneattesten vedrører, giver sit samtykke til udstedelsen.

Såfremt den pågældende i en situation, hvor det er lovpligtigt at indhente attesten, ikke vil give samtykke, er det til hinder for beskæftigelsen eller ansættelsen.

Opfylder man ikke de nævnte betingelser, kan der ikke indhentes en børneattest.

Hvornår skal der indhentes en børneattest

At man opfylder de ovenfor nævnte fem betingelser er ikke det samme, som at man har pligt til at indhente en børneattest. Det betyder kun, at man må indhente en børneattest.

Børneattestloven og en række bekendtgørelser i tilknytning til loven bestemmer, hvornår der **skal** indhentes en børneattest.

Børneattestloven er en rammelov, som bemyndiger de enkelte ministerier til indenfor eget sagsområde at afgrænse, hvem der er omfattet af pligten til at indhente børneattest, og i forhold til hvilke jobfunktioner. På den baggrund har de ministerier med sagsområder, hvor indhentelse af børneattest kan være relevant, udarbejdet bekendtgørelser med nærmere regulering. Det drejer sig om følgende ministerier: Erhvervs- og Vækstministeriet, Justitsministeriet, Kulturministeriet, Ligestillings- og Kirkeministeriet, Miljøministeriet, Ministeriet for Børn og Undervisning, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Social- og Integrationsministeriet og Transportministeriet. Pligten til at indhente børneattest fremgår således af de enkelte bekendtgørelser.

De udstedte bekendtgørelser indeholder en opremsning af de institutioner og de arbejdsfunktioner, der på det enkelte ministeriums område er omfattet af pligten til at indhente en børneattest. Her er det således muligt at søge information om specifikke sagsområder.

Omfattede institutioner er f.eks. folkeskoler, idrætsforeninger og dagtilbud til børn under 15 år, mens de berørte arbejdsfunktioner f.eks. er trænere, lærere og pædagoger.

Du kan læse mere om børneattestloven og reguleringen på Kulturministeriets områder på:
<http://kum.dk/kulturpolitik/boerneattester/>

Ud over de ovenfor nævnte fem betingelser, er der endnu nogle betingelser, før der kan være pligt til at indhente en børneattest:

6. Fast tilknytning

For at være omfattet pligten til at indhente børneattester er det en betingelse, at personens ansættelses- eller beskæftigelsesforhold har karakter af fast tilknytning til institutionen, foreningen m.v.

En håndværker, som eksempelvis ansættes til at udføre et kortvarigt arbejde i en børneinstitution er derfor ikke omfattet af ordningen. Personens tilknytning til institutionen, myndigheden eller foreningen skal have mere end enkeltstående eller kortvarig karakter.

7. Ansættelsestidspunktet

Pligten til at indhente børneattester finder kun anvendelse på ansættelsestidspunktet i forbindelse med nyansættelser. Det betyder, at der ikke er pligt til at indhente børneattest på personer, der er ansat eller beskæftiget før lovens ikrafttræden i 2005, ligesom der heller ikke er pligt til at indhente børneattest løbende i et ansættelses- eller beskæftigelsesforhold.

Der er dog ikke noget til hinder for at indhente børneattester på personer, der har været ansat eller beskæftiget fra før 2005 eller på at indhente børneattester løbende under et ansættelsesforhold. Der er blot ikke pligt til det.

Overgår en person, på hvem der ved den tidligere ansættelse eller beskæftigelse er indhentet børneattest, til en anden ansættelse eller beskæftigelse indenfor samme ansættelsesmyndighed eller forening, vil der som udgangspunkt ikke være krav om at indhente en ny børneattest.

I tilfælde, hvor kontakten med børn under 15 år alene sker, mens børnene er ledsaget af deres forældre eller lærere, pædagoger eller lignende – dvs. hvor barnet ikke er overladt i personens varetægt – er der ikke pligt til at indhente en børneattest. Der må dog gerne frivilligt indhentes en børneattest efter reglerne i Kriminalregisteret. Det gælder f.eks. hvis forældrene er med barnet til sport. Hvis barnet er overladt i trænerens varetægt, er der pligt til at indhente en børneattest, uanset om træneren har barnet på tomandshånd eller er sammen med andre trænere og børn.

Børneattester med tilførsler

Hvis en børneattest ikke er ren, betyder det ikke nødvendigvis, at personen ikke kan blive ansat eller beskæftiget. Myndigheden, virksomheden eller foreningen skal vurdere, om oplysningerne er til hinder for ansættelsen eller beskæftigelsen.

Eksempler

Nedenfor følger imidlertid nogle eksempler på personer, som der typisk skal indhentes børneattest på:

- pædagoger og pædagogmedhjælpere i daginstitutioner (vuggestuer, børnehaver, fritidshjem, fritidsklubber og lignende)
- pædagoger og pædagogmedhjælpere i skolefritidsordninger (SFO)
- trænere, instruktører og holdledere i idrætsforeninger og personale i svømmehaller
- spejderledere
- dagplejere og andre personer over 15 år på dagplejerens bopæl
- plejefamilier til børn under 15 år
- personale på døgninstitutioner og socialpædagogiske opholdssteder for børn under 15 år, herunder børneasylcentre
- lærere og pedeller i alle typer skoler med elever under 15 år (også bl.a. musik-, ballet- og rideskoler)
- sundhedsplejersker, der arbejder i skolesundhedstjenesten
- læger og plejepersonale på børneafdelinger på hospitaler m.v.
- repræsentanter for uledsagede asylansøgere under 15 år
- præster og andre kirkelige medarbejdere, der underviser eller vejleder børn under 15 år

Eksempler på personer, hvor det skal overvejes at indhente børneattest:

- rengøringspersonale i daginstitutioner, skoler o.lign.
- administrativt personale eller køkkenpersonale på døgninstitutioner for børn under 15 år

Det vil udelukkende være relevant at indhente børneattest i disse og lignende situationer, såfremt der i den konkrete stilling vil være direkte kontakt med børn under 15 år, eller udførelsen af stillingen medfører mulighed for direkte kontakt. Herudover skal ansættelsen have karakter af fast tilknytning.

Eksempler på personer, hvor der som udgangspunkt ikke er mulighed for at indhente børneattest:

- foreninger, hvor man ikke som led i ansættelsen eller beskæftigelsen skal have direkte kontakt med børn under 15 år
- forældre, der f.eks. modtager børnehavebesøg i anledning af en fødselsdag, eller som på skift kører børn under 15 år til sportsskampe

- forældre, der lejlighedsvist deltager i spejderlejre, fodboldskoler og lignende, når børnene er ledsaget af trænere, ledere m.v.
- ejendomsfunktionærer, håndværkere eller andre i en boligforening
- gymnasieansatte
- ansatte på plejehjem o.l., selvom der i dagligdagen er besøg af børn og børnebørn